

O d v o l a c í s o u d potvrdil rozsudek soudu první stolice, jímž byl žalovaný uznán povinným zaplatiti žalobci 2.132 Kč 90 h s přísl., a při vynesení rozsudku a v rozsudkovém výroku uvedl pouze, že »dovolání se prohlašuje za přípustné«.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání čelí proti p o t v r z u j í c í m u rozsudku odvolacího soudu a předmět sporu, o němž by měl dovolací soud rozhodnouti, nepřevyšuje 7.000 Kč. Dovolání by bylo v takovémto případě pokládati za přípustné jen tehdy, kdyby je odvolací soud v rozsudku prohlásil za přípustné podle čl. I. č. 2 zák. č. 251/1934 a čl. I. zák. č. 314/1936 Sb. z. a n., protože jde o rozhodnutí zásadního významu.

Odvolací soud pojal sice do rozsudkového výroku stručnou doložku, že »dovolání se prohlašuje za p ř í p u s t n é«, ale to nestačí a nejvyšší soud není tím vázán při posuzování otázky přípustnosti dovolání, kterou jest mu řešiti z úřadu, ježto tím nebylo vyhověno jasnému předpisu zákona, který neposkytuje odvolacímu soudu oprávnění, aby prohlásil ve svém rozsudku dovolání za přípustné podle své libovůle, nýbrž udílí mu toto oprávnění jen výjimečně a za výslovného předpokladu, že jde o rozhodnutí zásadního významu, o čemž se tedy musí odvolací soud v rozsudku zřetelně vysloviti. Uvedený zákonný předpis jest vykládati přesně, protože jde o ustanovení výjimečné.

Ježto v souzené věci odvolací soud neprohlásil ve svém rozsudku ani výslovně, ani aspoň poukazem na ustanovení čl. I. č. 2 zák. č. 251/1934 Sb. z. a n., že tu jde o rozhodnutí zásadního významu, nemá řečená jeho doložka právního významu a nejvyšší soud k ní nemůže přihlížeti.

Bylo proto dovolání jako nepřípustné odmítnouti (§ 507, odst. 1, c. ř. s.).

Čís. 16846.

Manžel není podle §§ 92, 1029 obč. zák. zavázán z nákupů potřeb pro domácnost uskutečněných manželkou, která, ač není jejich manželství ani rozvedeno ani rozloučeno, nesdílí ani nevede manželskou domácnost. V takovém případě není manžel zavázán k náhradě pohledávání z takových nákupů manželky ani podle §§ 91, 1042 obč. zák., dával-li své manželce přiměřenou částku na výživu její i příslušníků rodiny.

(Rozh. ze dne 6. dubna 1938, Rv II 505/37.)

Srov. rozh. č. 12938 Sb. n. s.

Žalobě, již se žalobkyně — obchodnice — na žalovaném domáhá zaplacení 2.771 Kč 55 h s přísl. za poživatiny dodané na úvěr jeho manželce, soud první stolice vyhověl, kdežto odvolací soud ji zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobkyně opřela svůj nárok vůči žalovanému na zaplacení toho, co jeho manželka nakupovala u ní na úvěr, jednak o §§ 92, 1017, 1029 obč. zák., jednak o §§ 91, 1042 obč. zák. Podle §§ 92, 1029 obč. zák. jest manžel přímo zavázán z nákupů, které jeho manželka, jež sdílí podle své zákonné povinnosti domácnost mužovu a ji vede, obstarávala jako zástupkyně mužova v mezích její presumptivní plné moci (§ 1029 obč. zák.), jejíž rozsah se určuje v jednotlivém případě podle povahy domácnosti. V souzeném případě schází předpoklad, aby se manželka žalovaného pokládala za jeho zmocněnkyni podle § 1029 obč. zák., ježto je nesporno, že nesdílela a nevedla domácnost žalovaného, kterážto skutečnost byla žalobkyni také známa. Zbývá ještě zkoumat, zda lze z toho, že žalovaný byl několikrát přítomen, když jeho manželka nakupovala u žalobkyně na úvěr, usouditi na to, že jí tím mlčky zmocnil k tomu, aby nakupovala věci potřebné pro vedení své domácnosti — nikoliv domácnosti žalovaného — jménem a na účet žalovaného. V té příčině odvolací soud správně uvedl, že se žalovaný mohl domnívati, že jeho manželka zaplatí zboží na konci měsíce z peněz, jež jí žalovaný dával na výživu, a mimo to, že žalobkyně sama takové mlčky dané zmocnění ani nepředpokládala, jak plyne z toho, že nežalovala dříve žalovaného, nýbrž jeho manželku na zaplacení zboží dávaného jí na úvěr. V této souvislosti nezáleží též na tom, zda žalobkyně věděla o tom, že žalovaný platí své manželce měsíčně určitou částku na úhradu výživy její vlastní a jejího dítěte.

Žalobní nárok není však odůvodněn ani, pokud jest opřen o §§ 91, 1042 obč. zák. Předpokladem toho by bylo, že žalobkyně učinila za žalovaného náklad na výživu jeho manželky a dítěte, který měl podle zákona učiniti žalovaný sám, který však neučinil. Žalovaný namítal, že platil své manželce v době, kdy sporné nákupy na úvěr sjednávala, 100 rak. šilinků měsíčně, čímž učinil zadost své zákonné vyživovací povinnosti. Jest tudíž zkoumat, zda tím žalovaný splnil svou zákonnou vyživovací povinnost. Pro její výši byly rozhodující jednak příjmy žalovaného, jednak potřeby osob k výživě oprávněných. Tvrdila-li žalobkyně sama, že žalovaný měl v rozhodující době měsíční příjem nejméně 1500 Kč, proti čemuž žalovaný nic nenamítal, mohly nižší soudy vycházeti z této výše příjmů žalovaného, když žalobkyně sama vyšší příjem netvrdila. Dosahovala tudíž částka placená žalovaným jeho manželce skoro $\frac{1}{3}$ jeho příjmů. Co se týká potřeb jeho manželky a dítěte, bylo

při ústním odvolacím jednání učiněno nesporným — žalobkyně ocitá se sama v rozporu se spisy, vytýká-li odvolacímu rozsudku v tom směru rozpor se spisy —, že manželka žalovaného bydlila s dítětem, kterému bylo několik málo let, u svých rodičů bezplatně. Že manželka žalovaného pokládala částku danou jí jejím manželem vzhledem k svým životním poměrům a potřebám za dostačující, vyplývá z její svědecké výpovědi, kde udala, že ze 100 rak. šilinků mohla tehdy žítí zrovna tak, jako žije nyní. Má proto dovolací soud za to, že uvedená částka odpovídala jak tvrzené majetkové mohoucnosti žalovaného, tak i potřebám jeho manželky a dítěte. Při tom nerozhoduje, kolik částka 100 rak. šil. činila v rozhodující době přesně v Kč, takže výtky protispisovosti není ani v té příčině odůvodněna.

Přiměřenost výživného jest posouditi podle okolností jednotlivého případu a nelze je proto vyměřiti všeobecně určitým dílem příjmů výživou povinného. Není proto odůvodněna výtky vadnosti řízení a rozporu se spisy, uplatněná v otázce přiměřenosti placené výživy.

Splnil-li žalovaný podle shora uvedeného v rozhodující době svou vyživovací povinnost vůči své manželce a svému dítěti, není nárok třetí osoby vyvozený z předpisu §§ 91, 1042 obč. zák. odůvodněný.

Čís. 16847.

Právní účinky pravoplatně potvrzeného nuceného vyrovnání nejsou závislé na zrušení konkursního řízení.

Není-li ujednáno něco jiného, nepozbývá platnosti závazek rukojmího, který se zaručil za splnění kvoty, ani nebylo-li pak konkursní řízení zrušeno.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1938, Rv I 515/37.)

Srov. rozh. č. 4056 Sb. n. s.

Žalující firma, které příslušela proti Arnoštu L. pohledávka 149.507 Kč 30 h, přihlásila ji ke konkursnímu řízení prohlášenému na dlužníkovu jmění dne 22. prosince 1934. Za konkursního řízení učinil úpadce Arnošt L. při roku 26. března 1935 návrh na nucené vyrovnání, podle něhož měli konkursní věřitelé třetí třídy obdržeti 22% svých pohledávek splatných v určitých lhůtách, a za 15% vyrovnací kvoty se zaručil žalovaný František L. jako rukojmí a plátce. Nucené vyrovnání bylo konkursním soudem pravoplatně potvrzeno a uloženo konkursnímu komisaři, aby určil dlužníku patnáctidenní lhůtu k zaplacení nebo zajištění pohledávek za podstatou věřitelů první a druhé třídy, 2% paušálního poplatku a výloh a odměny správce podstaty a, uplyne-li lhůta marně, aby v konkursu pokračoval. Dlužník příkazu konkursního komisaře však nevyhověl, takže se v konkursním řízení pokračovalo. Proti žalobě, kterou se žalobkyně domáhá na žalovaném rukojmím a plátci zaplacení 22.426